

۱۵ هزار بال پرنده مهاجر در تالاب میانکاله به دلیل مسمومیت با بوتولیسم تلف شده اند

پایان تلخ مهاجرت

راضیه زرگری | امسال دومین سال مرگ پرندگان مهاجر در تالاب میانکاله و خلیج گرگان است.

تلفات گسترده سال پیش و مرگ و میر گسترده تر حالا در حال تکرار است. سازمان دامپزشکی می گوید که علت مرگ پرندگان تالاب میانکاله «سم بوتولیسم» است؛ همان سمی که سال گذشته هم سبب مرگ ۴۰ هزار پرنده مهاجر در این تالاب شد. بر اساس اعلام اداره کل محیط زیست مازندران، تا ۴ روز پیش یعنی بیست و پنجمین روز جمع آوری لاشه ها، ۱۳ هزار و ۶۹۹ پرنده تلف شده است. حالا این تلفات به ۱۸ هزار بال رسیده است.

بسیاری از کارشناسان بر این باورند که مجموعه ای از عوامل از جمله آلودگی تالاب میانکاله، ورود فاضلاب به این تالاب، کاهش سطح آب میانکاله و افزایش لایه های رسوبی در آن سبب تولید «سم بوتولیسم» و مرگ پرندگانی شده است که ایران نقطه پایان سفرشان است. از این رو میانکاله باید احیا شود تا جلوی مرگ پرندگان مهاجر آن گرفته شود.

مسمومیت با سم بوتولیسم در همه تالاب های جهان وجود دارد

«گزارش ها و آزمایش هایی که پیرامون این مسأله انجام شده است کاملا مشخص است.» امید معماریان، کارشناس محیط زیست، در توضیح کلی درباره ماجرای تلفات سنگین پرندگان در میانکاله به شهروند می گوید: «ایران و تالاب میانکاله اولین جایی نیست که بر اثر مسمومیت با بوتولیسم پرندگان مهاجر تلفات زیادی داده اند.»

گزارش های متعددی از سراسر جهان به خصوص آمریکا و کانادا وجود دارد مبنی بر اینکه در تالاب ها زمانی که عمق یا سطح آب تالاب کمتر از حالت عادی می شود و به علاوه دمای مناسب برای رشد باکتری کلوستریدیوم بوتولینوم فراهم می شود، این باکتری در بدن گونه های بی مهره آبی رشد پیدا می کند. این گونه ها می میرند و ماهی ها از آنها تغذیه می کنند و آنها هم تلف می شوند.

این پروسه ورود باکتری با خوردن ماهی های آلوده به بدن پرندگان مهاجر منتقل می شود که البته سطح مقاومت این گونه پرندگان با دیگر آبزیان تفاوت دارد.

تلفات میانکاله هم به گفته معماریان دقیقا با همین پروسه بوده است؛ در آمریکا و کانادا این تلفات در اوایل پاییز اتفاق می افتد یعنی زمانی که دمای هوا مانند این موقع سال در کشور ماست.

یکی دیگر از عوامل موثر بر تلفات پرندگان مهاجر به گفته معماریان سیلاب هایی است که سال های گذشته آمده و رسوبات زیادی را با خود آورده است. تعداد بیشتری از این گونه های بی مهره که مولد باکتری کشنده هستند را در بستر تالاب دفن کرده و محیط مناسب تری برای رشد باکتری بی هوزی فراهم شده است.

مسمومیت شایع با بوتولیسم از فلامینگوها تا پرندگان ماهی خوار

این کارشناس محیط زیست می گوید: «بعضی از پرندگان مثل فلامینگوها و چنگرها مقاومت کمتری نسبت به این سم دارند و تلفات بیشتری می دهند. در مقابل قوها و برخی از گونه لاشخورها مقاومت بیشتری نسبت به این سم دارند؛ البته سم بوتولیسم هم انواع مختلفی دارد.»

به گفته معماریان پرندگان ماهی خوار نیز به واسطه تغذیه از لاشه ماهی های آلوده به باکتری تلفات نسبت زیادی دارند.

این کارشناس محیط زیست معتقد است کاری که می شود و باید انجام داد، البته کار ساده ای هم نیست، پیدا کردن علت کم شدن آب تالاب ها و برطرف کردن آن است جمع آوری هر چه سریع تر لاشه ها و حتی عملیات لایروبی بخش هایی که رسوبات آمده است و باعث مرگ بی مهره ها شده می تواند از ادامه تلفات جلوگیری کند و تکرار آن را در سال های آتی نداشته باشیم.

تردیدهایی که درباره عامل مرگ و میر پرندگان مطرح است

عده ای از کارشناسان که درباره بوتولیسم تردیدهایی مطرح کرده اند می گویند ضایعات کشتارگاه و افزایش جوندگان در بروز این بیماری موثر است. البته اینکه هیچ دامپزشک مستقلاً اجازه ورود به تالاب میانکاله برای بررسی ابعاد ماجرا را ندارد، تردید درباره عامل مرگ و میر پرندگان مهاجر را بیشتر کرده است.

آنها می گویند که دمای مناسب برای باکتری بوتولیسم بالای ۲۱ درجه است یعنی هوایی نسبتاً گرم تر از اسفندماه و علایم آن فلجی بال است؛ نه صرفاً علایم عصبی. شرایط بالینی و دمای محیطی که عارضه در آن تکرار شده

به اذعان منتقدان وجود بوتولیسم، احتمال وجود پاستورلوز پرندگان یا همان وبای پرندگان را بیشتر می کند.

پارسال گروهی از دامپزشکان و فعالان محیط زیست به علت مرگ پرندگان مشکوک بودند؛ آنها می پرسیدند چرا نتایج آزمایش منتشر نشده و اجازه نمونه برداری مستقل داده نشده است. محیط زیست می گوید دلایل مخالفان بوتولیسم در سال گذشته قابل استناد نبوده و حالا هم نیست.

سه عامل رویت شده در این تالاب عده ای از دامپزشکان را به این باور رسانده که این عارضه بوتولیسم نیست یا دست کم احتمال این بیماری پایین است. دو عامل اول مربوط به شرایط بالینی و عامل سوم دمای محیط است.

آنها می گویند هم سال گذشته و هم امسال میزان پرندگان مرده بیشتر از پرندگان درگیر این بیماری بوده و تصاویر منتشر شده نشانی از فلجی پرندگان بیمار ندارد. این دو عامل بالینی به همراه بروز این بیماری تنها در فصل سرد سال، آنها را به این باور رسانده که این عارضه «پاستورلوز» یا وبای پرندگان است. با این حال سازمان دامپزشکی تمامی این موارد را رد می کند.

یک دامپزشک می گوید: «فرآیند تشخیص باید مستقل از سازمان های دولتی باشد و از اجساد دقیق و به موقع نمونه گیری شود. در درجه اول باید عارضه و دلیل آن شناسایی شود. حتی ممکن است که در کنار پاستورلوز عوامل دیگری مثل مسمومیت هم بروز کرده باشد.»

نکته روشن ماجرا این است که بدون انجام کار تشخیصی و نمونه برداری نمی توان به طور دقیق در این باره صحبت کرد.

چرا بروز وبای پرندگان در میانکاله منتهی است؟

«پاستورلوز کلایک داستان دیگری است و در میانکاله وبای پرندگان اتفاق نیفتاده است.» معماریان می گوید: «این صراحت طبق نتایج آزمایش های صورت گرفته که سازمان دامپزشکی منتشر کرده گفته می شود.»

او ادامه می دهد: «پاستورلوز باکتری است که گونه های بسیار زیاد دیگری را درگیر می کند و تلفات می دهد؛ مثلاً این باکتری گرازها را به شدت درگیر می کند این در حالی است که در حال حاضر گرازها از لاشه پرندگان میانکاله تغذیه می کنند و اتفاقی هم برایشان نمی افتد. در مورد خرگوش های وحشی هم همین طور است و اگر این باکتری عامل وبای پرندگان باشد با خوردن لاشه پرندگان درگیر می شوند که این اتفاق هم برای خرگوش های وحشی در منطقه میانکاله رخ نداده است.»

معماریان با این توضیحات تأکید می کند که در مورد تلفات پرندگان مهاجر آزمایشات نمونه ای معتبر مسمومیت با سم بوتولیسم را تأیید کرده است.

بخش زیادی از ابهامات در رابطه با این ماجرا به اجازه ندادن به دامپزشک های مستقل برای نمونه برداری و تحقیقات مستقل برمی گردد. علت این موضوع را از معماریان جویا می شویم: «مسئله زمانی که درگیری و آلودگی در منطقه با این حجم از لاشه پرندگان بسیار زیاد است هر چه رفت و آمد افراد غیر ضروری به منطقه کمتر باشد، استرسی که به پرندگان وارد می شود کمتر و سیستم ایمنی آنها قوی تر خواهد بود. رفت و آمد غیر ضروری پرندگان را به مهاجرت اجباری وامی دارد.»

میانکاله باید با لایروبی و بهبود کیفیت آب احیا شود

۱۵ هزار پرنده مهاجر در تالاب میانکاله به دلیل آنچه که «سم بوتولیسم» نامیده می شود، تلف شده اند. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که تا مشکلات خلیج گرگان برطرف نشود و میانکاله احیا نشود، مرگ و میر گسترده پرندگان ادامه خواهد داشت.

مسعود باقرزاده کریمی، مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب ها سازمان حفاظت محیط زیست، می گوید که بر اساس مطالعات انجام شده، خلیج گرگان لایروبی خواهد شد تا تبادل جریان آب در این منطقه با دریای خزر بر بهبود کیفیت آب در میانکاله تأثیرگذار باشد.

سم بوتولیسم قابل انتقال به انسان است. برای کنترل این بحران اقدامی که بیش از هر چیز دیگری ضرورت دارد، جمع آوری لاشه ها است. این بیماری هر چه باشد، اجساد آن همه گیری را بیشتر می کند. مسأله ای که با تعداد کم محیط بانان چندان ممکن به نظر نمی رسد و ضروری است که تمام گروه ها و حتی ارتش به کمک محیط زیست بیایند.

نباید فراموش کنیم که وضعیت کنونی میانکاله حاصل چندین دهه بی توجهی به وضعیت تالاب است و چندین سال طول خواهد کشید تا به وضعیت طبیعی بازگردد. به گفته معماریان مهم ترین کاری که در حال حاضر علاوه بر جمع آوری لاشه پرندگان باید انجام داد، رساندن سطح آب تالاب به میزان قابل قبول است. «بر اساس تجربیاتی که آمریکا و کانادا به دست آورده اند، زمانی که سطح آب را به سطح طبیعی برگردانند، تلفات تا میزان قابل توجهی کاهش داشته است.»

این کارشناس محیط زیست ادامه می دهد: «ما هم باید پیش زمینه هایی که باعث ایجاد و رشد باکتری و تولید سم شده است را پیدا کنیم و آنها را متوقف سازیم. تلفات چند هزار تایی می تواند تأثیر منفی زیادی بر گونه های حیات وحش داشته باشد.»

تلاش آموزش و پرورش برای احیای ادبیات نوجوان

افتتاحیه اولین دوره کارگاه حمایت از تولیدات ادبی نوجوان با عنوان هزار تو با شرکت ۱۶ نفر از برگزیدگان این دوره از سراسر کشور در مجموعه سرچشمه تهران برگزار شد.

شهروند فراخوان هزار تو اولین دوره حمایت از تولیدات ادبی نوجوان است که در حوزه آموزش و پرورش در حال برگزاری است. در فراخوان ادبی هزار تو بیش از ۱۰۰ نفر شرکت کردند که از بین آنها و بعد از دوری نهایی ۱۶ نفر برای شرکت در دوره انتخاب شدند که افتتاحیه دو روزه این فراخوان با شرکت همه پذیرفته شدگانی از شهرهای مختلف کشور از جمله مرند آذربایجان غربی، اردبیل، مشهد، تربت جام، قم، تهران، اصفهان، شهرکرد، شهریار و یزد برگزار شد. مهدی شریفی، دبیر فراخوان هزار تو، در افتتاحیه این طرح با بیان اینکه در داستان نویسی همیشه یک ایده ساده می تواند یک اتفاق بزرگ را رقم بزند، گفت: «در ایده هزار تو هم دقیقاً همین اتفاق افتاد و از یک احساس نیاز به رمان نوجوان و یک صحبت دغدغه مندانه از نیاز به جمعی از نویسندگان رمان نوجوان بود که این ایده شکل گرفت و با همراهی اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان و خانواده عقیق تصمیم گرفتیم برای تربیت نویسندگان برای نوجوانان تلاش کنیم.» او به ارایه توضیحاتی از این فراخوان پرداخت و گفت: «بعد از اینکه فراخوان عمومی برای جذب نویسندگانی از سراسر کشور اعلام شد، حجم استقبال نشان داد که همین ایده می تواند یک داستان بسیار بزرگ جذاب را رقم بزند و نهایتاً با بررسی طرح توسط سه داور که استادان دوره هم خواهند بود ۱۶ طرح برای مراحل بعدی انتخاب شد و قرار است که در این ۶ ماه کارها را به نحوی پیش ببریم که به انتشار ۱۶ رمان نوجوان منتهی شود.» علی جانباز، معاون فرهنگی اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان، نیز در ادامه با اشاره به ضعف در تولید رمان نوجوان گفت: «تلاش در زمینه تولید رمان نوجوان وظیفه کسانی است که در عرصه ادبیات فعالیت می کنند اما این وظیفه تا به امروز به گونه ای انجام شد که وقتی به کتاب فروشی ها مراجعه می کنیم غرفه کتاب های کودک و نوجوان هیچ رده بندی دقیقی ندارد.» به گفته او این در حالی است که کتاب ها در دهه ۶۰ در کتابخانه ها و کتاب فروشی ها بر اساس رده بندی تقسیم می شد اما در سال های گذشته اثری از این رده بندی هائیت، این به معنایست که ما محصولی که قابل رده بندی باشد هم نداریم و کتاب هایمان تبدیل شده است به کتاب هایی که رسته گاهش تغییر کرده است.

به اعتقاد جانباز بخش کتاب های نوجوان آمیخته ای از کتاب های کودک و نوجوان است و اگر بخواهیم کتاب خوب نوجوان ایرانی را از بین این غرفه ها بیرون بکشیم شاید کتاب ها به اندازه انگشت های دودست برسد و این بسیار غم انگیز و ناراحت کننده است که در حوزه ادبیات نوجوان این قدر ضعف وجود دارد.

سهم ۷۴ درصدی ترجمه از کتاب های کودک و نوجوان

به اعتقاد او وقتی نوجوان و خانواده اش در کتاب فروشی حضور پیدا می کند دچار این سوء هاضمه ادبی است و نمی تواند کتاب خوبی پیدا کند به طوری که بر اساس کار پژوهشی در یکی دو سال گذشته انجام دادیم نشان داد که نزدیک به ۳۰ درصد چیزی که در نشر ما وجود دارد که حدود ۷۴ درصد آن کتاب های ترجمه است آن هم بعضاً نوع ترجمه هایی که با مضمون های داخلی هم هماهنگ نیست. آن طور که جانباز گفته است مسأله ادبیات نوجوان حیاتی است و برای غنای این بخش از ادبیات مادر هزار تو تصمیم گرفتیم که به جای اینکه با ۱۲ ادبیاتی معروف برای نوشتن کتاب نوجوان قرارداد ببندیم، در زمینه خلق نویسنده کار کنیم و افرادی که استعداد و توانمندی نوشتن دارند در یک مسیر هدایت شوند و به انتشار کتاب نوجوان برسند. معاون فرهنگی اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان نتیجه کار سفارشی را موفق ندانسته و معتقد است که اگر هوشنگ مرادی کرمانی موفق شده است به این علت است که از مسأله اش به سمت نوشتن رفته است برایش مسأله، ادبیات نیست مسأله اش، نوجوان است که به کسب جایزه آسترید لیندگرن هم ختم شده است.

نویت دوم آگهی فراخوان مناقصه عمومی شماره ۲۰۹۹۰۰۵۳۶۰۰۰۰۰۰۶ خرید، اجرای زیر ساخت ها، نصب و راه اندازی دوربین های مدار بسته سایت محمد شهر جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز

جمعیت هلال احمر استان البرز